

О. М. Чабанюк, канд. екон. наук, доц. (ЛТЕУ, Львів)

Г. І. Семенюк, студ. (ЛТЕУ, Львів)

НАПРЯМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах інформатизації ведення бізнесу без автоматизації бухгалтерського обліку неможлива автоматизація управління діяльністю підприємства. Застосування сучасних інформаційних технологій для виробництва має на меті забезпечення об'єктивного, актуального обліку витрат відповідно до потреб управління ними. Оскільки для прийняття управлінських рішень має бути взята до уваги обґрунтована економічна інформація. На ринку інформатизації облікових процесів функціонує програмне забезпечення, зокрема:

- міні-бухгалтерія («Інфо Бухгалтер», «Турбо-Бухгалтер», «Парус-Підприємство», «ІС:Бухгалтерія» та ін.);

- комплексні системи бухгалтерського обліку (ІС-ПРО, «Компас Гігант» та ін.);

- інтегровані системи й бухгалтерські комплекси, що використовуються у системах бухгалтерського та управлінського обліку («АВАСУС», «Парус», «ІС: Підприємство», «Інфософт» та ін.);

- корпоративні інформаційні системи (КІС), застосування яких є доцільними для великих корпорацій, що об'єднують великі структурні компоненти за умов використання функцій планування, контролю, аналізу, управління кадрами («R/3», «SAP», «Галактика», «Ахарт», «Platinum», «SQL» тощо). Широкого розповсюдження набули SAP і Oracle, які ефективно функціонують в умовах стабільних ринку та законодавства. Програмний продукт SAP має галузеву пристосованість багатфункціональність, тому забезпечує підвищення ефективності управлінських і виробничих процесів.

Для обліку витрат основної діяльності підприємства застосування програмних продуктів має забезпечити найповніший їх облік з урахуванням всіх облікових виробничих процесів. Такі облікові виробничі процеси розпочинаються з надходження комплектуючих, сировини, матеріалів, відпуску їх у виробництво, безпосередньо процес виробництва, формування готової продукції, її збереження, відпуск та реалізацію. Слід зазначити, що всі записи здійснюються відповідно до належно оформлених зовнішніх чи внутрішніх документів з одночасним формуванням інформації як для потреб фінансового, так і для потреб управлінського обліку чи для потреб

оподаткування.

Важливим напрямом автоматизації обліку виробничих витрат є їх облік за статтями, об'єктами з подальшим перерозподілом непрямих витрат. З цією метою доцільно запровадження рахунків управлінського обліку у рамках робочого плану рахунків, який буде покладено в основу розробки програмного продукту.

Найбільш раціональним є розподіл обліку витрат на виробництво на три складових. Першим напрямом обліку витрат на виробництво є формування і підготовка первинних облікових даних, за місцями виникнення інформації. Такі первинні облікові дані за окремими структурними компонентами будуть використовуватись для синтетичного та аналітичного обліку. На цьому етапі слід забезпечити передумови для організації належного контролю за відхиленнями від норм та нормативів.

Наступною складовою організації автоматизації обліку виробничих витрат є власне перевірка інформації, що сформована на першому етапі та її узагальнення шляхом складання звітних форм щодо виробничих витрат за потребами менеджменту середнього та вищого рівня.

Третьою складовою організації автоматизації обліку виробничих витрат є налагодження аналітичної роботи за структурними підрозділами фірми в цілому. При цьому слід забезпечити проведення аналізу узагальненої облікової інформації щодо витрат на виробництво з метою здійснення оперативного та наступного контролю за використанням ресурсів.

Таким чином, в системі управління підприємством автоматизація обліку виробничих витрат є необхідною складовою, що забезпечує ефективність менеджменту та діяльності фірми. Напрями автоматизації виробничих витрат залежать від розміру підприємства, його галузевої належності, однак завдання, які повинні вирішуватися в межах кожної фірми мають на меті підвищити рівень контролю за витратами.

Список джерел

1. Гоголь Т. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія / Т. А. Гоголь. – Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2014. – 384 с.

2. Куцик П. О. Бухгалтерський облік у сучасних інформаційних системах класу ERP. / П. О. Куцик. // Вісник Львівської комерційної академії / [ред. кол. Башнянин Г. І., Апопій В. В. та ін.]. – Львів: Видавництво ЛКА, 2011. – Вип. 35. – С. 202-205.